

Zpráva o případech, v nichž nebylo dosaženo nápravy ani postupem podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv

Podle ustanovení § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, informuji Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o případech, v nichž se mi nepodařilo dosáhnout dostatečných opatření k nápravě ani cestou vyrozumění nadřízeného úřadu či vlády nebo informováním veřejnosti o zjištěných ze šetření podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv.

A. Diskriminační podmínky pro pronajímání bytů (sp. zn. 6596/2016/VOP)

Zabývala jsem se postupem Magistrátu města Ostravy (dále též „magistrát“), který se týkal dozoru nad schválenými **Zásadami pronajímání bytů** ve vlastnictví statutárního města Ostravy, svěřenými městskému obvodu Moravská Ostrava a Přívoz (dále také „zásady“). Konkrétně šlo o **podmínku, že se výběrového řízení nemohou účastnit zájemci pobírající opakující se dávky pomoci v hmotné nouzi nepřetržitě po dobu šesti měsíců předcházejících datu výběrového řízení**. Tuto podmínku považuji za rozpornou s Listinou základních práv a svobod (dále také „Listina“) a podezřelou z hlediska porušení antidiskriminačního zákona.

O změně zásad jsem jednala přímo se starostkou městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Nebyla jsem však úspěšná. Proto jsem magistrát požádala, aby provedl nad zásadami úkony dozoru. Magistrát na to reagoval tak, že zmíněnou podmínku zásad nepovažuje za rozpornou s právními předpisy a dozor nevykonal. Z tohoto důvodu jsem v daném případě **vydala zprávu, v níž jsem konstatovala pochybení magistrátu**. To spočívalo v tom, že se magistrát nezabýval rozporem podmínky s Listinou. Dále pochybil tím, že dospěl k závěru, že podmínka není diskriminační z důvodu etnického původu.

Jsem přesvědčena, že základním právem, pro jehož uplatňování je jednotlivcům způsobena újma na právech, je v posuzovaném případě **právo na pomoc v hmotné nouzi** podle článku 30 odst. 2 Listiny, protože (potenciálně) dotčené osoby, které pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi, tím své ústavně zaručené právo realizují. **Nemožnost účastnit se výběrového řízení o pronájem městského bytu lze považovat za újmu ve výše uvedeném smyslu.**

K dosažení nápravy nedošlo ani po následném vydání mého závěrečného stanoviska, neboť primátor města Ostravy mi sdělil, že i nadále trvá na svém právním posouzení věci. Z tohoto důvodu jsem se poté obrátila formou sankce na nadřízený krajský úřad s žádostí o přijetí opatření vůči magistrátu, který žádné z mých doporučených opatření k nápravě nepřijal a ve věci byl i nadále nečinný.

Krajský úřad v uvedeném případě odmítl svoji působnost, neboť je přesvědčen, že výkon dozoru magistrátů nad samostatnou působností městských částí/obvodů je tzv. samostatnou působností. Domnívám se, a stejně tak Ministerstvo vnitra, že se naopak jedná o působnost přenesenou a nadřízeným orgánem magistrátu je proto kraj.

Jelikož se v dané věci nepodařilo dosáhnout nápravy ani prostřednictvím sankce, informuji o této skutečnosti Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky.

Pro doplnění uvádím, že v rámci úřední komunikace jsem o této skutečnosti informovala Ministerstvo vnitra s žádostí o změnu zákona o obcích tak, že dozor magistrátů nad samostatnou působností městských částí/obvodů bude výslovně zařazen do výkonu přenesené působnosti. Ministerstvo mi následně sdělilo, že navrhovaná změna zákona je již v současné době součástí ministerstvem připravované novely zákona o obcích, přičemž je plánováno, že předmětná novela bude v lednu 2019 dána do vnitrosortního připomínkového řízení.

V Brně dne 30. ledna 2019

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
veřejná ochránkyně práv